

DABS Fjällbotanikdagar i juli 1993

Aina Olsson, Nacka

Kvällen den 29/7 träffas några ivriga botanister vid Näsfjällets stugby, för att ordna med de sista förberedelserna inför årets fjälläger. Vi tittar på kartor och planlägger de närmaste tre dagarnas inventeringsturer omkring Fulufjällets södra delar.

Dag 1. Storkällan - Gamla Stöten

På morgonen den 30:e möter ytterligare några upp och 10 stycken botanister ger sig iväg på första dagens etapp, som går mot Storkällan och Tyskstöten. Enligt gamla uppgifter är området här botaniskt rikt. Vi startar med en titt vid en stuga, där vägen passerar Särksjön. Här ser vi bl a *gökärt*, som annars är sparsam här uppe, samt *valldagdkåpa* och *hästsvans*. Vi fortsätter till en vändplan för att påbörja vandringen upp mot Göljåfjället och Tyskstöten. Det fick bli med alla regnkläder på, för vattnet trängde in både nedifrån och uppifrån då vi vandrade över myrarna. Den vackra parasollmossan lyste upp vår vandring. Utmed Storkällans bäcksänka blev det örtrikare och efter ca 5 km kom vi fram till Gamla Stötens fäbod, där vi hittar ett någorlunda tätt tak och här avnjöt vi lite matsäck. Runt den numera övergivna, men mycket vackra fäboden hittar vi bl a rikligt med *nordisk stormhatt* och *mjöldunört*, samt enstaka ex av *källdunört* och *dvärgdunört*. Vi fortsätter längs bäckravinen och finner örtängar med *träjon* och *grönyxne*. Längs bäckfåran växer också *hundkex*, *fällförgätmigej* och *hönsbär*. I vattensamlingar ser vi flytblad av *gulkavle* och även enstaka ex av *jordanunkel*. Ovanför trädgränsen blir det kargare och några snölegor lyser upp det fortfarande mycket regniga och disiga vädret. Här uppe ser vi bl a *fjällnoppa* och *klynnetåg*.

Lite trötta och blöta bestämmer vi oss för att vända om hemåt, utan att bestiga Tyskstöten (950 m). Nedåt går det fort och vattennivån har hos en del stigit över anklarna innan vi når bilarna. Trötta och blöta men nöjda når vi stugbyn, där vi värmer upp oss i bastun och intar vår middag.

Dag 2. Tangådalen

Idag samlas vi sju tappra för att ge oss av på dagens strapats. Vi startar vid Björnhohnssätern och vandrar norrut, öster om Tangån. Efter två timmars vandring når vi Stenänget och ser bl a *repestarr* och *källört*. Vi viker av från Tangån upp i Övre Bandskåran - en mycket vacker bäckravin. Då de botaniska sensationerna uteblir, övergår vi alltmer till att leta tickor och lavar. Roliga och hotade arter saknades inte. Vi fann bl a *rosenticka*, *gränsticka*, *doftskinn*, *rynkskinn*, *skrovellav* och *violettagrå tagellav*.

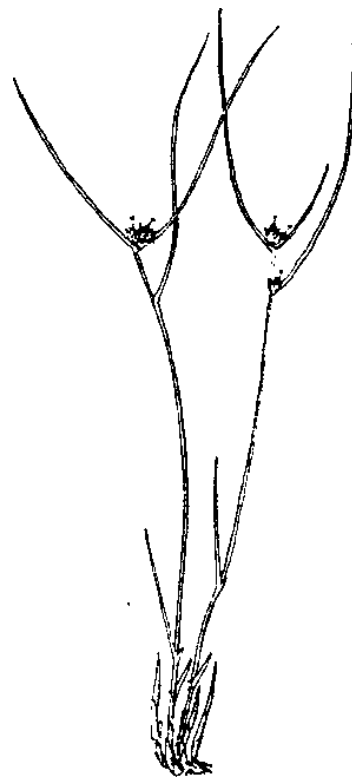
Två gruppmedlemmar lämnade oss i Övre Bandskåran och vi kvarvarande fem försökte nu leta upp ett vadställe för att ta oss över Tangån. Efter sommarens rikliga regnande verkade det vara helt omöjligt att ta sig över. Lennart och jag gick upp över sluttningen för att vandra mot Tangåstugan, där det enligt kartan skulle finnas en bro. När vi kommer upp ser vi att två figurer lyckats ta sig över, den femte syns inte till. Efter en paus vid Tangåstugan hittar vi bron som vi går över och anträder den långa vägen tillbaka. På sluttningarna vid en vacker fjällsjö hittar Lennart en *läderlappslav*. Åter vid bilarna hittar vi våra saknade kamrater, alla välbehållna men trötta. För en ovan fjällvandrare som jag var detta en ordentlig duvning, inte så mycket i den botaniska världen som för benmusklerna.

Dag 3. Hägnåsen

Uppstånden på tredje dagen igen. Ja, jag står på benen i allafall - men de är rätt ömma. Idag startar vi med föresatserna att inte gå så långt, samt att hitta marker med höga botaniska värden. Vi beger oss till Hägnåsen, enligt geologiska kartan en diabasbrant med myrmarker nedanför. Längs skogsvägen mot hägnåsklippan hittar vi *blekstarr*, *harstarr*, *amerikansk dunört* och *skogsnoppa* - för en sydlänning inte så speciella, men på dessa breddgrader rätt ovanliga och rent kulturspridda arter. I Hägnåsens klippbrant hittade vi rikligt med *hällebräken* och *blågröe*, samt enstaka tuvor av *svartbräken*. Vi fann även *vispstarr*, *knärot* och *trolldruva*, växter som nästan enbart finns i syd- eller ostbranter häruppe. Av mossorna vi såg i klippbranten kan nämnas fjädermossorna *Neckera crispa* och *N. oligocarpa*, samt stor äppelmossa, *Bartramia hallerana*.

Vi vandrar nedåt myrmarkerna vid Hägnåskölen och nu börjar Janne och Lennart skrika latinska namn med alltmer upphetsade röster, och även jag gläds åt den blomsterprakt som ligger för mina fötter. Här ser vi bl a orkideerna *ängsnycklar*, *skogsnäcklar*, *brudsporre* och *tvåblad* samt det lilla vackra *myggblomstret*. Vi har hittat en riktig rikmyr och här finns även indikatorarten *axag* i mängd. Andra i dessa trakter krävande arter är *vitag*, *gräsull*, *hirsstarr*, *sydlig klubbstarr*, *dytåg*, *skavfräken* och *krypvide*. Vi kommer så småningom fram till en plats som bär spår efter myrodling, här ligger bl a en hög med lieblad. Här finner vi mer kulturgynnade växter som t ex *nysört*, samt ett bestånd av *fjällkvanne*, vilket troligtvis planterades här för längesedan av myrodlarna.

Dessa tre dagar i Dalarnas fjällvärd var trevliga och oförglömliga. Nedskrivet av en som inte varit med på DABS fjällbotanikdagar förr. Men kanske vi ses en kommande sommar.

Klynnetåg